

Sverige har en unik natur som är härlig att upptäcka en gnistrande vacker vinterdag på snön! Snöskotern gör det möjligt att ta sig ut till platser som du inte når så lätt på skidor, men den kan också vara ett störningsmoment för andra.

Vem får köra snöskoter?

För att få köra snöskoter i Sverige krävs att du är 16 år och har ett förarbevis för terrängskoter. Snöskoter får även köras av den som har svenskt körkort eller traktorkort utfärdat före 2000-01-01. Den som fått sitt kör- eller traktorkort återkallat efter 2000-01-01 måste ha ett förarbevis för att få köra snöskoter. Du kan även köra utan förarbevis om du ingår i en grupp inom turistnäringen med högst tio personer som har körkort eller traktorkort, och som leds av en person med förarbevis för terrängskoter längs en sträcka som bestämts av ledaren före färden.

Som utländsk förare (inom EES*) har du rätt att köra snöskoter i Sverige om du har rätten i ditt hemland. Om du inte kan visa det eller om du kommer från ett land utom EES är den enda möjligheten att ingå i en grupp inom turistnäringen eller att du har ett svenskt förarbevis. *EES-länder är medlemsländerna i EU, samt Norge, Island och Liechtenstein.

I Norge gäller följande: Från 1/7 2006 ska man ha ett körkort i klass S för att få köra snöskoter. Minsta ålder är 16 år, men till dess att man fyller 18 år får man bara köra klass 1-snöskoter (en snöskoter där förhållandet mellan motoreffekt och vikt är högst 0,20 kW/kg). De som har körkort i klasserna A, A1, B, S och T som är från före 1/7 2006 får fortsätta att köra snöskoter.

I Finland gäller följande: En person som fyllt 15 år får köra snöskoter i terräng. Föraren måste inneha ett kört i minst klass T på officiella snöskoterleder, vid körning på väg eller när en väg korsas.

Var får jag köra snöskoter?

Körning med snöskoter i snötäckt terräng är i grunden tillåten, men det finns vissa begränsningar:

- Det är förbjudet att köra på skogs- och jordbruksmark, om det inte är uppenbart att det kan ske utan risk för skada på skog eller mark. Generellt förbud för körning på skogsplanteringar eller i ungskog som är lägre än två meter över snötäcket. Du är själv skyldig att förvissa dig om att det inte är någon skaderisk.
- I fjällen finns ett antal så kallade regleringsområden. I en del av dessa områden finns allmänna skoterleder och där får körning endast ske på lederna. I andra regleringsområden gäller totalt skoterförbud för allmänheten.
- Länsstyrelsen eller kommunen kan utfärda förbud att köra snöskoter i andra områden av hänsyn till bl a friluftsliv, rennäring, djurliv eller naturvård.
- Skoterkörning kan också regleras av kommuner genom lokala trafikföreskrifter.
- I nationalparker och naturreservat gäller särskilda bestämmelser. I vissa parker och reservat är det förbjudet att använda motordrivna fordon. I föreskrifterna för det skyddade området kan du se om det är förbjudet.
- Allmän snöskoterkörning är förbjudet i en skidanläggnings nedfarter eller i anslutning till dessa. Området är att betrakta som skidområde och när anläggningen är stängd är den att betrakta som arbetsområde då inga andra skall uppehålla sig där. Endast skidanläggningens skotrar tillåts i skidområdet.

OBS! Ta reda på om det finns några områden med begränsningar för snöskotertrafik där du har tänkt köra snöskoter. Prata med turistbyrån eller skoterturistföretaget.

Körning på allmän och enskild väg

Det är inte tillåtet att köra snöskoter på allmän väg, utom när du ska korsa vägen, eller köra kortast möjliga sträcka om terrängen är oframkomlig. Där du måste köra snöskoter på väg är högsta tillåtna hastighet 20 km/tim. När du passerar en väg ska alla passagerare (i pulka eller på skotern) gå över vägen.

På enskilda vägar kan snöskoterkörning vara förbjuden. Vägens ägare avgör om trafik med motordrivna fordon är tillåten. Förbud ska skyltas med vägmärke eller "på annat tydligt sätt" (t ex en bom över vägen eller en hemmagjord skylt).

Hur fort får man köra?

Högsta tillåtna hastighet för snöskoter är 70 km/tim. På vissa platser finns lokala lägre hastighetsgränser.

Säkra tips för en skön snöskotertur:

- Åk inte ensam!
- Håll koll på vädret!
- Lämna en färdplan!
- Kör nykter! Samma gräns som för bil gäller (0,2 promille).
- Undvik lavinfarliga platser (t ex under brantare sluttningar, hängdrivor och lä-sidor)!
- Undvik platser med risk för svag is på sjöar och vattendrag (t ex vid uddar, in- och utlopp)! Observera att du alltid kör över is på egen risk, och att skoterleden inte går över isen. På isen kan det möjligen vara ruskat, men det är ingen garanti för att isen håller.
- Håll koll på var du är med karta och kompass (och ev. GPS).
- Ta på dig hjälm och varma kläder – tänk på kyleffekten!
- Ta med personlig säkerhetsutrustning för dig och din skoter (extra variatorrem, verktyg, reservbränsle, spade, lavinsond, sändare (transceiver), vindsäck m.m.)
- Ta med telefon eller annan sambandsutrustning (men lita inte på att du har täckning överallt).
- Om du ska ut på sjö eller hav, se alltid till att ta med isdubbar och gärna flytoverall - och kör aldrig över is med passagerare under stängt pulka-kapell!

Renar och snöskotertrafik

När du kör snöskoter kan du komma nära renar. De strövar fritt i hjordar eller mindre grupper. Renarna är inte vilda utan har ägare. Det är mycket lätt att

Foto: Helen Larsson

skingra en renhjord med snöskoter, men det är ett hårt och tidskrävande jobb att samla hjorden igen. Respektera samernas arbete och renarnas hälsa! Här är några tips och fakta om renar som är viktiga att känna till för dig som skoterförare:

Renar behöver skyddas av tillfälliga skoterförbud av flera skäl:

- För att vajorna (renhonorna) har betesro före och under kalvningen som sker i slutet av april/slutet av maj.
- För att renarna inte skall skingras i samband med vårflyttningen upp till fjället.
- För att renar (t ex på grund av svåra vinterbetesförhållanden) kan vara i dålig kondition.
- För att renarna skall få betesro på vinterbeteslandet i skogsområdet.

Så här gör du om du närmar dig en renhjord:

- Sakta ned eller stanna. Då går renarna oftast av skoterspåret, speciellt om det finns rentramp på sidan. Kör lugnt förbi.
- Om de inte går av spåret kan det bero på att de känner sig stressade eller att de inte hittar något lämpligt ställe att gå av på. Stanna, slå av motorn och vänta en stund.
- Om renarna inte kliver av spåret. Kör sakta bakom dem eller vänd. Om ni kommer till en öppning i skogen, en myr eller liknande. Stanna skotrarna. En av skotrarna kör sakta en omväg runt renarna och ställer sig på leden en bit längre fram, vilket gör att renarna oftast går av spåret. Vänta till alla renar har gått av spåret, de följer efter varandra.
- Om det finns svarta plastsäckar uppsatta efter skoterspåret betyder det att det finns ren i området. Kör extra lugnt där!

Följ skoterleder!

På skoterlederna kör du säkrast och stör minst. Skoterleder i fjällen är liksom övriga fjälleder markerade med ledkryss. De är dessutom markerade med skyltar eller märken som visar vad som gäller på leden. Vissa leder kan även vara gemensamma med skidleder, ta alltid hänsyn till skidåkare och andra aktiviteter som du kan påträffa. De allmänna skoterlederna finns inlagda på fjällkartan och mer information om lederna finns hos Länsstyrelserna i fjällänen.

Påbjuden skoterled märks ut med påbudsmärke. Blå, rund skylt med vit skotersymbol. Det innebär att du måste följa leden. Det är förbjudet att köra utanför leden.

Lämplig skoterled märks ut med anvisningsmärke; en kvadratisk skylt med blå skotersymbol på vit botten. Märket talar om att du kör säkrast och stör minst på den leden. Du bör hålla dig till leden, men det är inte förbjudet att köra utanför leden.

På en del leder är det förbjudet att köra snöskoter. Lederna är då skyltade med förbudsmärken.

Andra leder kan vara skyltade med anvisningsmärken med rött snedstreck. Sådana leder bör du inte använda. Det är visserligen inte förbjudet att köra på sådana leder, men olämpligt.